

Rekenkamer West Twente

p/a De Lokale Rekenkamer bv

Postbus 85203

3508 AE Utrecht

Aan: Mevr. Zomer
Griffier gemeente Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

Datum:	31 maart 2016	Contactpersoon:	B.E.A. Smits-Muis
Ons kenmerk:	RI / 14271	Doorkiesnummer:	06 470 141 91
Uw kenmerk:	--	E-mail:	elsemiek@necker.nl
Onderwerp:	Jaarverslag 2015 en onderzoeksprogramma 2016 Rekenkamer West Twente		

Geachte mevrouw Zomer,

De Rekenkamer West Twente biedt u hierbij, ten behoeve van de gemeenteraad en het college van de gemeente Hellendoorn het jaarverslag 2015 en het onderzoeksprogramma 2016 aan. In het jaarverslag doet de Rekenkamer verslag van de onderzoeken en activiteiten die zij in het jaar 2015 heeft verricht. Door middel van het onderzoeksprogramma brengt de Rekenkamer u op de hoogte van haar werkzaamheden in 2016.

Met vriendelijke groet,

Evert Wolters

Directeur Rekenkamer West Twente

Rekenkamer West Twente

Jaarverslag 2015

Onderzoeksprogramma 2016

Datum:

31-03-2016

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2015 en het Onderzoeksprogramma 2016 van de Rekenkamer West Twente. In het jaarverslag vindt u een overzicht van de activiteiten die de Rekenkamer in 2015 heeft verricht. In het onderzoeksprogramma is een overzicht te vinden van de voor 2016 voorgenomen onderzoeken in de gemeenten Rijssen-Holten, Hellendoorn, Wierden en Twenterand.

De Rekenkamer beoogt u met dit document op de hoogte te houden van haar werkzaamheden.

Tot slot treft u in bijlage 1 een overzicht met de nevenfuncties die ik momenteel vervul (conform artikel 5, lid 4 van de verordening op de Rekenkamer).

Namens de Rekenkamer West Twente,

Evert Wolters,
Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
1 Jaarverslag 2015	3
1.1 / Inleiding	3
1.2 / Onderzoeken gestart in 2015	3
1.3 / Financieel verslag 2015	6
2 Onderzoeksprogramma 2016	7
2.1 / Inleiding onderzoeksplan	7
2.2 / Ambities voor 2016	7
2.3 / Werkwijze	8
2.4 / Geselecteerde onderzoeken voor 2016	8
2.5 / Planning van de onderzoeken	11
2.6 / Begroting	11
Bijlage 1 / Nevenfuncties van de directeur	12

1 Jaarverslag 2015

1.1 / Inleiding

De Rekenkamer West Twente integreert de rekenkamerfuncties van de gemeenten Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden. In het onderzoeksprogramma 2016 (hoofdstuk 2) maakt de Rekenkamer inzichtelijk welke onderzoeken zij het komende jaar uitvoert.

In januari 2015 kwam de Rekenkamer West Twente met haar onderzoeksprogramma voor het jaar 2015. De gemeenteraden van de vier gemeenten werden vooraf in de gelegenheid gesteld om suggesties voor onderzoeksonderwerpen aan te dragen. In paragraaf 1.2 van dit jaarverslag maakt de Rekenkamer inzichtelijk welke onderzoeken zij heeft uitgevoerd.

1.2 / Onderzoeken gestart in 2015

De Rekenkamer startte de volgende onderzoeken in 2015:

- / Rijssen-Holten Externe communicatie
- / Twenterand Verbonden partijen ROVA en Twence (afvalbeleid)

In overleg met de presidia is besloten in de gemeente Wierden en Hellendoorn een zogenaamd 'spaarjaar' in te lassen. Het beschikbare onderzoeksbudget van 2015 is opgespaard en wordt in 2016 ingezet voor een onderzoek naar de effecten van de decentralisaties. In het onderzoeksprogramma worden deze onderzoeken nader toegelicht.

Gemeente Rijssen-Holten: Externe communicatie (gepubliceerd november 2015)

De Rekenkamer West Twente heeft onderzoek gedaan naar 'Externe communicatie'. Het presidium van de gemeente gaf aan geïnteresseerd te zijn in dit onderwerp, omdat communicatie een terugkerend thema is in de raad. De kwaliteit van communicatie is soms inzet van politieke discussie. Met een onderzoek naar externe communicatie wil de Rekenkamer de raad inzicht bieden in het externe communicatiebeleid van de gemeente en in de effectiviteit van de gemeentelijke communicatie met inwoners. In het onderzoek van de Rekenkamer stonden de volgende twee aspecten centraal:

- / Een analyse van de (ontwikkeling van) gemeentelijk communicatiebeleid en organisatorische doorvertaling;
- / Een onderzoek van de praktijk, waarbij de ervaringen, belevingen en ideeën van direct betrokkenen vanuit de gemeente en de gemeenschap centraal stonden.

In dit onderzoek was er dus aandacht voor feiten én voor ervaring van betrokkenen (zowel binnen de gemeente als samenleving). In haar aanpak heeft de Rekenkamer dan ook gekozen voor enerzijds een focus op beleid en organisatorische doorvertaling daarvan en anderzijds voor case-gericht onderzoek.

De Rekenkamer heeft de volgende centrale vraag voor dit onderzoek geformuleerd: *'Hoe ziet het externe communicatiebeleid van de gemeente Rijssen-Holten er uit en wordt dit beleid doeltreffend uitgevoerd?'*

Uit het onderzoek blijkt dat het college communicatie ziet als belangrijk middel om ambities op het gebied van burgerparticipatie te realiseren. Het college heeft daarbij vooral de wens om inwoners de kans te bieden

hun meningen en ideeën kenbaar te maken aan de gemeente. Dit betekent ook een veranderende rol voor communicatie: niet alleen meer informeren en reacties verzamelen, maar juist communicatie inzetten om initiatieven uit de samenleving te stimuleren en te faciliteren. De Rekenkamer constateert echter dat deze ambities maar beperkt in strategische documenten zijn verwoord. Daarnaast constateert de Rekenkamer dat de ambities van het college rondom burgerparticipatie en communicatie niet actief worden gedragen door de raad. Waar het college de gemeente ziet veranderen van een traditionele organisatie naar een netwerkorganisatie waar burgers een belangrijke co-creërende rol hebben, ziet de raad het belang van de representatieve democratie en het primaat van de gemeenteraad in het verwoorden en afwegen van de belangen van inwoners. De raad spreekt zich dan ook niet eenduidig uit over de rol van communicatie in relatie tot burgerparticipatie. De verantwoordelijkheid voor burgerparticipatie legt de raad vooral bij het college. Op haar beurt kan het college onvoldoende waarborgen dat de ambities met communicatie en burgerparticipatie doorwerken in het handelen van de hele gemeentelijke organisatie. Het college heeft wel een duidelijke visie op burgerparticipatie en communicatie, maar dit werkt nog onvoldoende door in de hele organisatie. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met het ontbreken van eenduidigheid in de communicatie, met name in de uitvoerende fase. In de voorbereiding van projecten is er in de gemeente veel aandacht voor communicatie, maar die eenduidigheid werkt vaak niet door in de praktijk.

De Rekenkamer constateert dat inwoners en organisaties waardering hebben voor de inspanningen van de gemeente om hen te betrekken. De gemeente vindt dit ook belangrijk, zij willen uitstralen dat er ruimte is om mee te denken. Het onderzoek wijst wel uit dat de ervaringen van inwoners en organisaties per casus erg verschillen. Projecten die inwoners persoonlijk raken zorgen voor veel respons, maar ook voor onenigheid. Bij projecten die op afstand staan is het organiseren van betrokkenheid lastiger waardoor ook het doeltreffend vormgeven van communicatie moeilijker is. De Rekenkamer concludeert dat het realiseren van tweezijdigheid in deze projecten een uitdaging blijft voor de gemeente.

De Rekenkamer heeft naar aanleiding van de conclusies van het onderzoek aanbevelingen geformuleerd voor zowel de raad als het college:

Voor de raad

- / Neem als raad een duidelijk standpunt in voor wat betreft communicatie in relatie tot participatie, zodat duidelijk is wat van het college wordt verwacht op dit thema.

Voor raad en college

- / Besteed meer aandacht aan paragraaf Communicatie in raads- en collegevoorstellen. Waarborg dat door in de paragraaf Communicatie niet alleen de communicatiemiddelen te noemen, maar ook het doel van de communicatie en de doelgroep(en).

Voor het college

- / Waarborg de aandacht voor communicatie in de hele organisatie, bijvoorbeeld door middel van het delen van *best practices*, het vieren van succesvolle communicatietrajecten en door workshops die aandacht besteden aan de (veranderende) interactie met de samenleving.
- / Zorg voor richtlijnen en instrumenten voor tweezijdige, maar eenduidige communicatie. Breng hierbij in een praktische handleiding in kaart welke aandachtspunten er zijn als inwoners kunnen meepraten, hoe er met eventuele risico's kan worden omgegaan en hoe de feedback richting inwoners wordt verzorgd. Een participatieladder kan hierbij van nut zijn.
- / Benut de goede relatie met inwoners en maatschappelijke organisaties beter door in een vroeger stadium te communiceren over ontwikkelingen die hen aangaan en hen daarbij ook actiever te betrekken.

Gemeente Twenterand: Verbonden partijen ROVA en Twence (gepubliceerd september 2015)

Naar aanleiding van de voorkeuren van het presidium (afvalbeleid en ook verbonden partijen) heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar het afvalbeleid zoals dat wordt uitgevoerd door twee verbonden partijen: ROVA en Twence. Belangrijke focus is het onderzoek is de relatie die gemeente Twenterand is aangegaan met ROVA en Twence, waarbij het 'grip houden' op deze verbonden partijen een belangrijk aandachtspunt is. Als doelstellingen voor dit onderzoek zijn geformuleerd:

- / De gemeenteraad inzicht bieden in welke mate de gemeente grip kan houden op de samenwerking met de verbonden partijen ROVA en Twence en de wijze waarop risico's worden beheerd;
- / Raad en college handreikingen bieden in het verbeteren van de aansturing van deze verbonden partijen.

Op basis van deze doelstellingen stond in het onderzoek de volgende vraag centraal: *In hoeverre heeft de gemeente(raad) grip op de risico's die zij loopt in de samenwerking met ROVA en Twence?*

De Rekenkamer constateert dat de risico's die de gemeente loopt met haar verbonden partijen ROVA en Twence inzichtelijk en beperkt zijn. Afspraken over de praktische uitvoering van afvalinzameling en –verwerking met ROVA en Twence zijn goed en transparant vastgelegd en respectievelijk een dienstverleningsovereenkomst en een contract. Zowel ROVA als Twence komen de gemaakte afspraken na. Omdat de taken van afvalinzameling en –verwerking buiten de gemeentelijke organisatie belegd zijn, loopt de gemeente zeer beperkt risico door ontwikkelingen op de afvalmarkt. Eventuele schaalvoordelen zijn wel in het voordeel van de aandeelhoudende gemeenten. Door de financiële structuur van aandeelhouders bij ROVA loopt de gemeente daar beperkte risico's. Ook bij Twence zijn de financiële risico's zeer beperkt, omdat Twence voor nieuwe investeringen eigen vermogen en extern vreemd vermogen aantrekt. Behalve het bij aanvang ingebrachte kapitaal is er geen financieel risico voor Twenterand.

De Rekenkamer constateerde dat raadsleden maar beperkt tevreden zijn over de informatie die zij van het college ontvangen over ROVA en Twence. Hoewel het college de raad adequaat informeert over strategische ontwikkelingen en risico's bij beide verbonden partijen, constateert de Rekenkamer ook dat er geen expliciete afspraken zijn vastgelegd tussen college en raad over de verantwoording(s)informatie) over deze verbonden partijen. De Rekenkamer concludeert dat het de raad ontbreekt aan inzicht op de organisatorische structuur van de samenwerking in ROVA en Twence, maar ook dat er weinig (systeem)informatie beschikbaar is over ambtelijke en bestuurlijke sturing op de verbonden partijen. Betere informatievoorziening kan een bijdrage leveren aan de grip die de raad ervaart te hebben op ROVA en Twence. De Rekenkamer voegt hier nog aan toe dat naast afspraken over informatievoorziening en verantwoording het college en de raad duidelijkere afspraken moeten maken over doelen die zij met ROVA en Twence nastreven. Het is van belang dat de raad en het college duidelijk zijn over hun verwachtingen en doelstellingen. Dit biedt het college ook de mogelijkheid te sturen en de raad zich uit te spreken over doelrealisatie.

Naar aanleiding van de conclusies uit het onderzoek heeft de Rekenkamer een drietal aanbevelingen gedaan:

- 1 Maak als raad de verwachtingen en als college de mogelijkheden voor verantwoording over ROVA en Twence kenbaar. De rekenkamer beveelt aan dat in de paragraaf ook expliciet aandacht komt voor *doelrealisatie* van de verbonden partijen.
- 2 Daartoe is het nodig dat de raad zijn verwachtingen voor ROVA en Twence vastlegt in heldere en realistische doelstellingen.

- 3 Rapporteer als college tijdig over de dagelijkse aansturing van ROVA en Twence, zodat de raad desgewenst ook vroegtijdig zijn invloed kan doen gelden.
- / Vroegtijdig invloed uitoefenen kan in de 'praktijk van alledag' door interactiemomenten te organiseren tussen raad en college en/of met verbonden partijen in voorbereiding op de aandeelhoudersvergaderingen om zicht te houden op risico's, doelrealisatie, organisatorische structuur en strategische ontwikkelingen bij deze verbonden partijen van Twenterand.
 - / Vroegtijdig invloed uitoefenen kan meer 'generiek' wanneer er aanleiding is de afspraken tussen de gemeente en verbonden partij te herzien.

1.3 / Financieel verslag 2015

De Rekenkamer West Twente had in het jaar 2015 de beschikking over een budget van € 54.925, -. Een deel van het budget is gereserveerd voor onderzoeken in de gemeenten Wierden en Hellendoorn in 2016. De onderzoeken zijn binnen de gestelde kaders gerealiseerd.

	Dagen beschikbaar	Dagen gerealiseerd	Dagen resterend voor 2016
Directeur	8	8	0
Onderzoekers	65	32,5	32,5
<i>Rijssen-Holten</i>	<i>16,25</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>
<i>Twenterand</i>	<i>16,25</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>
<i>Wierden</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>	<i>16,25</i>
<i>Hellendoorn</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>	<i>16,25</i>

2 Onderzoeksprogramma 2016

2.1 / Inleiding onderzoeksplan

In dit onderzoeksprogramma geeft de Rekenkamer aan welke onderzoeken zij in 2016 wil uitvoeren. In dit plan leest u het volgende:

- / De ambitie van de Rekenkamer voor 2016;
- / De totstandkoming van het onderzoeksprogramma;
- / De onderzoeksonderwerpen voor 2016;
- / Planning van de Rekenkamer voor het jaar 2016;
- / De begroting.

2.2 / Ambities voor 2016

De Rekenkamer heeft zich ten doel gesteld een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de (uitvoering van) het gemeentelijke beleid. Deze taak van de Rekenkamer is vastgelegd in de verordening op de Rekenkamer West Twente.

Artikel 2 – Taak van de Rekenkamer

De Rekenkamer voert onderzoek uit naar het gemeentelijk beleid en naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie, naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer, alsmede naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.

Conform de afspraken die gemaakt zijn in de detacheringsovereenkomst heeft de Rekenkamer West Twente een budget beschikbaar om de ambitie van jaarlijks één onderzoek per gemeente waar te maken. Van het beschikbare budget van € 60.000 is een deel (ca. € 5.000,-) bestemd voor overheadkosten van de Stichting Rekenkamer West Twente. Het resterende budget (€ 55.310) bestaat uit viermaal een onderzoeksbudget per gemeente van ruim € 11.000. Het overige budget wordt aangewend voor communicatie met en consultatie van presidia, ambtelijke ondersteuning van de onderzoeksprocessen en het opstellen van jaarverslag en jaarplan.

2.3 / Werkwijze

De werkwijze van de Rekenkamer vindt zijn oorsprong in de verordening, het reglement van orde en het onderzoeksprotocol. Deze documenten vormen de leidraad voor alle (onderzoeks-) activiteiten van de Rekenkamer.

De Rekenkamer West Twente heeft de ambitie om in de selectie van een onderzoeksonderwerp de raad te betrekken. Het gevoelen van de raad is volgens de Rekenkamer van belang, omdat zij weliswaar onafhankelijk is maar voor de raad werkt. Hoe meer de raad aan de voorkant bij de onderwerpskeuze én onderzoeksopzet betrokken is, hoe beter de Rekenkamer in staat is om een product te leveren met grote toegevoegde waarde voor de raad. De directeur van de Rekenkamer heeft ten behoeve van de keuze van een onderwerp en de totstandkoming van een onderzoeksopzet de volgende stappen ondernomen:

- / De Rekenkamer heeft een analyse gemaakt van gemeentelijke documenten zoals de programmabegroting en het meerjarenbeleid. Op basis van deze analyse is een memo met een shortlist van enkele mogelijke onderzoeksonderwerpen en de voorkeursvariant van de Rekenkamer opgesteld.
- / De memo is verzonden naar de betrokken presidia met het verzoek om ter vergadering in te stemmen met de voorkeursvariant van de Rekenkamer of in gezamenlijkheid een ander onderwerp te benoemen uit de shortlist dan wel een nieuw onderwerp aan te dragen.
- / De Rekenkamer heeft naar aanleiding van het antwoord van het presidium een onderzoeksonderwerp gekozen. Op basis van de reactie van de presidia heeft de Rekenkamer een tweede memo opgesteld waarin de mogelijkheden voor onderzoek nader in staan beschreven.
- / De tweede memo is naar de betrokken presidia verzonden. De directeur van de Rekenkamer West Twente heeft bij de eerst volgende presidiumvergadering samen met het presidium de focus van het onderzoek bepaald.

Bij de selectie van mogelijke onderzoeksonderwerpen heeft de Rekenkamer de onderwerpen getoetst aan de onderstaande selectiecriteria (zie ook reglement van orde):

- / Het onderwerp moet betrekking hebben op de doelmatigheid, doeltreffendheid of rechtmatigheid van het beleid;
- / Het onderwerp heeft substantieel financieel, maatschappelijk en/of politiek belang;
- / Het moet door de gemeente te beïnvloeden beleid betreffen;
- / Er is sprake van een beredeneerde twijfel: een onderbouwd vermoeden dat het beleid niet naar behoren functioneert;
- / Er is sprake van een risico;
- / Het onderwerp moet voor de Rekenkamer haalbaar zijn en passen binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden;
- / Er moet sprake zijn van enige evenwichtige spreiding over de gemeentelijke beleidsterreinen in opvolgende onderzoeken;
- / De resultaten moeten communiceerbaar zijn naar de bevolking.

2.4 / Geselecteerde onderzoeken voor 2016

Gemeenten Hellendoorn en Wierden: Effecten van decentralisaties (oplevering najaar 2016)

In samenspraak met de presidia van beide gemeenten is ervoor gekozen om het onderzoeksbudget van 2015 te reserveren en gecombineerd met het onderzoeksbudget 2016, te investeren in een onderzoek naar de effecten van de decentralisaties in zowel de gemeente Wierden als Hellendoorn. Gemeenten zijn sinds januari 2015 verantwoordelijk voor jeugdzorg, voor zorg aan langdurig zieken en ouderen en hebben nieuwe

taken toebedeeld gekregen op het gebied van werk en inkomen. De gemeenten hebben niet alleen de opgave om de verantwoordelijkheid te dragen voor een adequate uitvoering van deze zorg (transitie), maar ook om een inhoudelijk vernieuwing van deze zorg te bewerkstelligen (transformatie).

De gedachte die aan de decentralisaties ten grondslag ligt, is dat deze kansen biedt: kansen om winst te behalen door concentratie van taken, ontschotting van budgetten, maximale aansluiting bij de individuele ondersteuningsbehoeften en het intensief stimuleren van actieve deelname aan de maatschappij. Gemeenten krijgen ruimte om de gemeentelijke doelstellingen van de drie decentralisaties te formuleren en hebben de vrijheid om zelf invulling te geven aan de uitvoeringspraktijk. Beide gemeenten hebben visie en uitgangspunten ten aanzien van de decentralisaties gespecificeerd in kadernota's/beleidsplannen. De vraag is hoe deze doelstellingen in de praktijk worden vormgegeven en of ze gerealiseerd worden. Dit leidt tot de volgende doelstelling van het onderzoek:

- / De gemeenteraad inzicht bieden in de effecten van de decentralisatie in het licht van de (door de gemeente) gestelde doelstellingen.

In overleg met het presidium heeft de Rekenkamer besloten zich in het onderzoek vooral te richten op de uitvoeringspraktijk en een uitgebreide systeemanalyse achterwege te laten. Dit betekent dat er in het onderzoek veel aandacht zal zijn voor de *transformatie* en minder voor de *transitie*. Een belangrijke aantekening hierbij is wel dat de invoering van de decentralisaties een majeure operatie is die nog volop in ontwikkeling is. Het is onmogelijk om alle aspecten van de decentralisaties in dit onderzoek te betrekken. Het is daarom belangrijk focus in het onderzoek aan te brengen. Dit onderzoek kent twee onderdelen:

- 1 Een analyse van (de ontwikkeling van) gemeentelijk decentralisatiebeleid en organisatorische doorvertaling.
- 2 Een onderzoek van de uitvoeringspraktijk, waarbij de ervaringen, belevingen en ideeën van direct betrokkenen vanuit de gemeente en de gemeenschap centraal staan.

Voor beide gemeente zal op basis van bovenstaande een apart onderzoek worden uitgevoerd.

Gemeente Rijssen-Holten: Ondernemend Rijssen-Holten! (oplevering medio 2016)

In overleg met het presidium heeft de Rekenkamer West Twente ervoor gekozen om een onderzoek te gaan doen naar het steunen en stimuleren van het ondernemend klimaat door de gemeente Rijssen-Holten. In 2013 was de gemeente Rijssen-Holten de MKB vriendelijkste gemeente van Overijssel en de op één na MKB vriendelijkste gemeente van Nederland. In de strategische visie van de gemeente Rijssen-Holten (geactualiseerd september 2015) is het lokaal ondernemerschap onder de noemer 'Ondernemend Rijssen-Holten!' één van de drie pijlers voor de periode 2010-2030.

In 2030 wil de gemeente Rijssen-Holten nog steeds bekend staan als een vitale en economisch sterke gemeente. Richting 2030 zet de gemeente in op nieuwe vormen van bedrijvigheid waarbij de focus waarschijnlijk verschuift naar meer kennisgeoriënteerde bedrijven in de maakindustrie. *Innovatie en kwaliteitsverbetering* zijn speerpunten en *technologie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)* zijn sleutelbegrippen. Daarom wil de gemeente: gemeentelijke regels aanpassen op werk in minder in vaste verbanden, op minder vaste locaties en op minder vaste tijden; ook stimuleert de gemeente de inzet van mensen met een arbeidsbeperking en werklozen.

Met dit onderzoek wil de Rekenkamer de raad inzicht bieden in de mogelijkheden en onmogelijkheden om ondernemers (nog) beter te faciliteren. Om dit te onderzoeken wil zij een integraal beeld geven van het lokaal ondernemerschap in Rijssen-Holten waarin zowel een analyse van het interne perspectief (beleid vanuit de gemeente) als van het externe perspectief (de visie, ervaringen en verwachtingen van lokale ondernemers) wordt opgenomen.

Het onderzoek van de rekenkamer richt zich daarom op de volgende aspecten:

- 1 Een analyse van het gemeentelijk beleid op lokaal ondernemerschap en de vertaling naar maatregelen (in de jaren 2010-2015).
- 2 Een ondernemersconsultatie waarbij verschillende typen ondernemers wordt gevraagd naar hun ervaringen, verwachtingen en visie op het beleid van de gemeente.
- 3 Een groepsessie met lokale ondernemers en vertegenwoordigers van de gemeente waarin het interne en het externe perspectief samenkomen.

Voor dit onderzoek werkt de Rekenkamer vanuit de volgende centrale vraag:

In hoeverre wordt het ondernemend klimaat in de gemeente Rijssen-Holten doeltreffend en doelmatig gefaciliteerd en hoe wordt dit door lokale ondernemers gewaardeerd?

Gemeente Twenterand: Duurzaamheidsbeleid (oplevering najaar 2016)

In overleg met het presidium heeft de Rekenkamer West Twente besloten een onderzoek te doen naar duurzaamheid in de gemeente Twenterand. In het bestuursakkoord 2014-2018 is aangegeven dat 'duurzaamheid' een belangrijke pijler is geworden in de ontwikkelingen van de samenleving. De basis voor een duurzamer Twenterand is al gelegd in het door de raad vastgestelde Milieubeleidsplan 2011-2015 "Twenterand voor een duurzame toekomst" en in de agenda "duurzaam Twenterand 2014-2015". Het realiseren van een duurzaamheidsambitie is een complexe sturingsopgave. In het onderzoek wordt daarom de nadruk gelegd op de doelstellingen van het beleid, verankering in de organisatie en de samenwerking met initiatiefnemers uit de samenleving bij het realiseren van de doelstellingen. Met het onderzoek wil de rekenkamer ook succes- en knelpunten in kaart brengen zodat het onderzoek ook handvatten biedt voor het toekomstig beleid op het gebied van duurzaamheid. De doelstellingen van het onderzoek zijn als volgt geformuleerd:

- / De gemeenteraad inzicht bieden in welke mate de doelstellingen uit de agenda Duurzaam Twenterand 2014-2015 zijn gerealiseerd;
- / De gemeenteraad inzicht bieden in de succes- en knelpunten bij uitvoering van de agenda Duurzaam Twenterand;
- / Raad en college handreikingen bieden in het opstellen en realiseren van nieuw beleid op het gebied van duurzaamheid.

Uit de doelstelling volgt de volgende centrale vraag:

In hoeverre heeft de gemeente op doeltreffende wijze uitvoering gegeven aan de Agenda Duurzaam Twenterand en vormt duurzaamheid binnen de gemeente een integraal en vanzelfsprekend onderdeel?

2.5 / Planning van de onderzoeken

Hier treft u de planning voor het jaar 2015 aan. Bij de ontwikkeling van de planning is rekening gehouden met de afspraken die zijn gemaakt in de detacheringsovereenkomst.

Onderzoeksplanning 2015				
	1 ^e kwartaal 2015	2 ^e kwartaal 2015	3 ^e kwartaal 2015	4 ^e kwartaal 2015
Hellendoorn				
Wierden				
Rijssen-Holten				
Twenterand			Medio oktober	

2.6 / Begroting

De Rekenkamer beschikt in het jaar 2016 over een budget van € 55.310,-. Op verzoek van de presidia van Wierden en Hellendoorn heeft de Rekenkamer West Twente besloten het beschikbare onderzoeksbudget voor 2015 te reserveren (€ 22.437,50) en gecombineerd met het onderzoeksbudget van 2016, in te zetten voor een onderzoek naar effecten van de decentralisaties. Slechts een klein deel van het onderzoeksbudget 2015 voor de gemeenten Wierden en Hellendoorn is besteed aan onderzoeksvoorbereiding (€ 2.760,-), het resterende budget is gevoegd bij het onderzoeksbudget 2016. Het totale onderzoeksbudget voor 2016 is € 74.987,50. Conform de detacheringsovereenkomst is hier de volgende onderzoekscapaciteit voor beschikbaar¹:

	Dagen beschikbaar 2016	Dagen resterend 2015	Dagen begroot 2016
Directeur	8	0	8
Onderzoekers	65	32,5	97,5
<i>Rijssen-Holten</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>	<i>16,25</i>
<i>Twenterand</i>	<i>16,25</i>	<i>0</i>	<i>16,25</i>
<i>Wierden</i>	<i>16,25</i>	<i>16,25</i>	<i>32,5</i>
<i>Hellendoorn</i>	<i>16,25</i>	<i>16,25</i>	<i>32,5</i>

¹ Deze inzet van dagen is indicatief. De daadwerkelijke verdeling kan afwijken.

Bijlage 1 / Nevenfuncties van de directeur

- / Promovendus aan de Technische Universiteit Eindhoven
- / Lid van de Kerkenraad van de Protestantse Wijkgemeente Vredeskerk te Leiden
- / Lid van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Leiden